

Marietta Blachnik-Gęsiarz, Dorota Sikora-Banasik

Ogólnopolska konferencja naukowa: "Nauczanie języków obcych dzieci w wieku wczesnoszkolnym"

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 2,
101-103

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Marietta Blachnik-Gęsiarz
Dorota Sikora-Banasik
Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA NAUCZANIE JĘZYKÓW OBCYCH DZIECI W WIEKU WCZESNOSZKOLNYM

W dniach 19–20 kwietnia 2007 roku w Wyższej Szkole Lingwistycznej w Częstochowie odbyła się III Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu **NAUCZANIE JĘZYKÓW OBCYCH DZIECI W WIEKU WCZESNOSZKOLNYM**, zorganizowana przez Wyższą Szkołę Lingwistyczną wspólnie z Kuratorium Oświaty w Katowicach Delegatura w Częstochowie, Urzędem Miasta w Częstochowie oraz Samorządowym Ośrodkiem Doskonalenia.

Konferencja zgromadziła prawie sto pięćdziesiąt osób z całej Polski, spośród których ponad dwadzieścia to prelegenci. Liczba zadeklarowanych uczestników, przede wszystkim czynnych zawodowo nauczycieli nauczania zintegrowanego, a także filologów oraz studentów czwartego i piątego roku studiów, świadczyć może o dużym zainteresowaniu problematyką nauczania języków obcych dzieci w wieku wczesnoszkolnym.

Obrady dotyczyły trzech obszarów związanych z procesem nauczania:

a) Nauczyciel – osoba i kompetencje oraz kształcenie nauczycieli.

Prof. Maria Wysocka omówiła zagadnienia autoobserwacji i autooceny nauczycieli oraz ich roli w podnoszeniu kwalifikacji zawodowej nauczycieli języków obcych.

Zagadnienie czynników osobowościowych determinujących pracę nauczycieli zreferowała **mgr Justyna Łęska**, wskazując przy tym ich związek z efektywnością nauczania.

Z kolei **dr Mieczysława Materniak** zwróciła szczególną uwagę na zagadnienie właściwego motywowania nauczycieli i uczniów do pracy, jako warunek odnoszenia sukcesów w procesie dydaktyczno-wychowawczym.

b) Uczeń – nowoczesne tendencje i system nauczania.

Interesującą koncepcję postrzegania ucznia jako uczestnika procesu edukacyjnego w kategoriach neurolingwistycznych przedstawił **prof. Janusz Arabski**. Do grupy nowatorskich tendencji postrzegania ucznia jako uczestnika procesu edukacyjnego należy zaliczyć rozwiązania przytoczone przez **mgr Aleksandrę Raźniak**, która za klucz do osiągnięcia sukcesu w nauczaniu języka uznała podążanie za rozwojem i potrzebami dziecka.

Z kolei **mgr Jadwiga Mielczarek** zwróciła uwagę na istotne zagadnienie osiągnięcia przez dzieci gotowości szkolnej jako podstawy funkcjonowania dzieci w trudnej roli ucznia.

c) Metodyka – założenia oraz autorskie rozwiązania.

Wystąpienia dotyczące tego obszaru edukacyjnego skoncentrowały się wokół praktycznych rozwiązań metodycznych.

Prof. Jolanta Karbowniczek zwróciła uwagę na rolę gier i zabaw w nauczaniu języka angielskiego w klasach I–III, natomiast **dr Elżbieta Marek** oraz **mgr Izabela Kabzińska** przedstawiły najczęściej wykorzystywane metody nauczania języka angielskiego w oparciu o analizę badań własnych.

Z kolei **mgr Renata Klimczok** i **mgr Renata Czernik** przedstawiły własne, autorskie metody nauczania języka angielskiego w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Dr Edyta Skoczylas-Krotla wskazała na możliwości rozwinięcia kompetencji językowych poprzez wykorzystanie tekstów obcojęzycznych w czasopiśmie dla dzieci.

Po raz pierwszy konferencję podzielono na dwie części: część teoretyczną, którą stanowiły licznie zgromadzone referaty oraz część praktyczną, którą tworzyły warsztaty przygotowane przez czynnych zawodowo nauczycieli wraz z metodykami współpracującymi z Samorządowym Ośrodkiem Doskonalenia w Częstochowie.

Kwietniowa konferencja zorganizowana w Wyższej Szkole Lingwistycznej miała za zadanie:

- przedstawienie rozwiązań systemowych oraz programowych opracowywanych przez MEN,
- wskazanie dróg rozwoju edukacji językowej,
- stworzenie możliwości nawiązania kontaktów i współpracy pomiędzy nauczycielami.

Konferencja zgromadziła liczną grupę teoretyków, ale również praktyków. Wniosła znaczący wkład do badań w zakresie nauczania języków obcych dzieci w wieku wczesnoszkolnym, zwracając szczególną uwagę na różnorodne uwarunkowania tego procesu. W swoich wystąpieniach prelegenci poruszyli szereg istotnych aspektów związanych z wczesnym nauczaniem języka, takich jak metody i formy pracy z małym dzieckiem, współpraca środowisk wychowawczych czy osobowość nauczyciela.

Zajęcia warsztatowe stworzyły okazję do skonfrontowania wiedzy teoretycznej z praktyką. Umożliwiły one nauczycielom poznanie gotowych rozwiązań metodycznych, które mogą wykorzystać w swojej pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Materiały z konferencji podzielone na odpowiednie bloki tematyczne będą systematycznie publikowane w „Poliglocie”, dzięki czemu będzie można dokonać przeglądu stanowisk w zakresie miejsca i roli nauczania języków obcych dzieci w wieku wczesnoszkolnym oraz różnorodności problemów związanych z realizacją tego zagadnienia. Odsłonią także ich wieloaspektowość, udokumentowaną przez uczestników konferencji w wystąpieniach, warsztatach i nieustannie omawianą podczas prowadzonych dyskusji.

WNIOSKI Z III KONFERENCJI

Podczas konferencji, zarówno w salach obrad, jak i w kulisach szeroko dyskutowano na tematy związane z praktyką szkolną związaną z wczesnoszkolnym nauczaniem języków obcych. Wszyscy uczestnicy zgodni byli co do tego, że w związku z programowym wprowadzeniem nauki języków obcych do pierwszego etapu edukacyjnego należy przedsięwziąć poważne kroki mające na celu nadanie wczesnoszkolnemu nauczaniu

języków znamiona uporządkowanego systemu charakteryzującego się wysoką jakością nauczania, w dobrych warunkach, przez kompetentnych pedagogów. Poniżej przedstawiamy wnioski wypływające z naszego spotkania:

1. Nauka pierwszego języka obcego wprowadzona jest od pierwszej klasy szkoły podstawowej. W konsekwencji „wczesnego startu” językowego trzeba systemowo opracować kolejne etapy kształcenia, tak aby były programową kontynuacją kształcenia.
2. Konieczne jest dopracowanie ram organizacyjnych, sprecyzowanie warunków, w jakich ma się odbywać proces nauczania. Podstawa programowa zawierająca opis kształcenia w zakresie języka obcego musi być doprecyzowana, obejmując listę celów nauczania, zadań szkoły w zakresie dostarczanej wiedzy, rozwijanych umiejętności i kształtowanych postaw oraz treści nauczania. Ujęcie prezentowane w Projekcie podstawy z dnia 22.02.2007 roku nie jest wystarczające.
3. Ponieważ nauczyciele nauczania zintegrowanego są najlepszymi pedagogami dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym należy zadbać, aby kolejne roczniki studentów pedagogiki elementarnej dysponowały odpowiednią wiedzą językową i kwalifikacjami do nauczania języka obcego.
4. Należy stwarzać nauczycielom już pracującym szerokie możliwości doksztalcenia, zarówno językowego, metodycznego jak i pedagogicznego oraz na bieżąco zapoznawać ich z nowymi kontekstami edukacyjnymi, nadając tym samym edukacji językowej dzieci znamiona dobrej jakości, nowoczesności i efektywności.
5. Należy dopracować prawne uregulowania dotyczące kompetencji nauczycieli języka obcego w klasach młodszych, określające wymagania prawne dotyczące zarówno ich wiedzy językowej, jak i wiedzy w zakresie pedagogiki elementarnej.
6. Ponieważ otwiera się możliwość integrowania zajęć z języka obcego z całością edukacji wczesnoszkolnej poprzez osobę nauczyciela (pedagog wczesnoszkolny z uprawnieniami do uczenia języka obcego) należy doprecyzować warunki i sposoby pracy w tym przypadku. Opracowanie zintegrowanego modelu kształcenia jest niezbędne dla jego efektywnego prowadzenia.
7. Podręczniki do nauczania języków obcych powinny być osadzone w znanym dla uczniów kontekście społeczno-kulturowym, a sposób przekazu powinien dążyć do kreowania autentycznych sytuacji dydaktycznych.
8. Określenie kompetencji językowych, jakie osiągnąć powinien uczeń w toku wczesnoszkolnej edukacji językowej należy oprzeć na *Europejskim opisie kształcenia językowego*.
9. Należy włączyć w tok kształcenia językowego komponent kulturowy nauczania oraz wyeksponować treści wychowawcze.
10. W nauczaniu powinno się wziąć pod uwagę elementy autonomizujące pracę, stworzyć możliwości zróżnicowania technik pracy i poziomów trudności ćwiczeń.

Marietta Blachnik-Gęsiarz
Dorota Sikora-Banasik